

-2-

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [Raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	2213/19			
Rodzaj zdarzenia:	<i>Wypadek</i>			
Data zdarzenia:	<i>14 czerwca 2019 r.</i>			
Miejsce zdarzenia:	<i>Kazimierz Biskupi(EPKB)</i>			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	<i>Spadochron Safire2 109</i>			
Dowódca SP:	<i>Skoczek spadochronowy</i>			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	1	-	-
Nadzorujący badanie:	<i>Andrzej Pussak</i>			
Podmiot badający:	<i>Użytkownik</i>			
Skład zespołu badawczego:	<i>nie wyznaczano</i>			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	<i>Informacja o zdarzeniu (Raport)</i>			
Zalecenia:	<i>NIE</i>			
Adresat zaleceń:	<i>NIE DOTYCZY</i>			
Data zakończenia badania:	<i>26 czerwca 2019 r.</i>			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Skoczek samodzielny posiadający świadectwo kwalifikacji kategorii "C" wykonywał trzeci skok tego dnia (ogólnie skok nr 807). Spadochron Safire2 109, z obciążeniem W/L ok 1,27. Wyjście z samolotu na wysokości ok. 1600-1800m AGL. W przedziale wysokości od otwarcia do max. 800m AGL (high altitude exercise) skoczek miał trenować m.in. symulację przerwania manewru lądowania np. w przypadku inicjacji manewru do lądowania na zbyt małej wysokości. Takie ćwiczenie polegało na przerwaniu rotacji (odpuszczeniu przednich taśm) oraz na agresywnym hamowaniu z użyciem uchwytów sterowniczych. Planowany manewr do lądowania to lewy zakręt o 90 stopni z wysokości min. 90m. AGL. W poprzednich skokach skoczek rozpoczynał manewr na wysokości najpierw 100m, później 95m i kończył manewr (wyływał) na wysokości ok 20-30m.

AGL. Inicjacja manewru do lądowania (wg zarejestrowanych danych z wysokościomierza Viso II) nastąpiła na wysokości 67m AGL. W konsekwencji zbyt niskiego rozpoczęcia manewru do lądowania (ponad 20m poniżej planowanej wysokości) skoczek nie zdołał wyrównać lotu spadochronu i ze zwiększoną prędkością uderzył w ziemię doznając złamania kompresyjnego kręgu L5 i zwichnięcia stopy. Po udzieleniu pierwszej pomocy na miejscu zdarzenia skoczek został przetransportowany do szpitala.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Niski zakręt do lądowania

Okoliczności sprzyjające powstaniu wypadku:

- zbyt niskie rozpoczęciu manewru do lądowania (planowana wysokość manewru to 90m - wg wysokościomierza zostało zainicjowane 23m niżej, czyli na wysokości 67m);
- brak reakcji obronnej;
- skoczek nie przerwał rotacji, ani nie użył uchwytów sterowniczych do awaryjnego hamowania (pomimo trenowania takiej sytuacji w tym skoku na dużej wysokości);
- po wypadku skoczek oznajmił, że nie powinien odbywać tego skoku z uwagi na zbyt duże zmęczenie i wg relacji skoczka ten skok miał być ostatnim w danym dniu.

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający:

Organizator skoków przypomina, że absolutnym priorytetem do bezpiecznego lądowania to wyrównany lot na czaszy (wing level / czasza nad głową). Przed i w trakcie manewru skoczek powinien obserwować cały czas ziemię (wysokość) i w przypadku gdyby w trakcie manewru okazało się, że brakuje wysokości należy taki manewr (rotację) natychmiast przerwać i starać się wyrównać lot zdecydowanym hamowaniem (ściągnięciem uchwytów sterowniczych). Ciągła obserwacja i analiza utraty wysokości jest kluczowa w przypadku lądowań ze zwiększoną prędkością pionową (rotacją).

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Andrzej Pussak	ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych <i>Andrzej Pussak</i>